

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

2024–2028

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa všech škol a školských zařízení (dle rejstříku), pro které platí tato školní preventivní strategie (ŠPS) ¹⁾ :
1. Základní škola Frenštát p. R., Tyršova 913
2. Mateřská škola Frenštát p. R., Markova 1176

¹⁾ Jednotlivé školy (nikoliv pouze ředitelství)

Adresa ředitelství školy nebo školského zařízení ²⁾	Základní škola a Mateřská škola Frenštát p. R., Tyršova 913
Jméno a příjmení ředitele	RNDr. Zdeňka Murasová
Telefon na ředitele	556 835 038, 601 336 937
E-mail na ředitele	reditel@zstyfren.cz

²⁾ Vyplňte pouze, pokud je adresa jiná než adresa školy (integrované školy)

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE V OBLASTI SPJ PRO VYTÝČENÍ CÍLŮ ŠPS

1. Sociální a jiné okolí školy

(Zmapovat a popsat místní specifika týkající se SPJ, specifika žáků navštěvujících školu, jaké jsou silné a slabé stránky ve spolupráci s okolím školy - místními odborníky, lékaři, policií, sociálním odborem MÚ, ... v oblasti prevence a řešení SPJ.) (uveďte rok – např. 2009-2014)

Škola se nachází uprostřed města, ve městě je ještě další ZŠ a tři SŠ. Škola má 591 žáků. Třídní učitelé i ostatní učitelé vytvářejí příznivé klima pro všechny žáky, budují kladné vztahy mezi dětmi ve třídě, ve škole i ve vztahu k dospělým osobám. Jsou vypracovány postupy pro řešení sociálně patologických jevů (SPJ). Na řešení SPJ se podílí s třídními učiteli školské poradenské pracoviště (ŠPP) ve složení: výchovná poradkyně, preventistka, psychologka i speciální pedagožka. ŠPP se pravidelně schází každý týden, předáváme si informace o žácích. Konzultují se různé jevy, které se vyskytly ve škole.

Problémy občas nastanou se začleňováním dětí, které přicházejí do naší školy z jiné školy nebo které měly výchovné i vzdělávací problémy na předchozí škole.

Z důvodu začleňování dětí z okolních škol do 6. ročníku probíhají na začátku tohoto ročníku adaptační dny, které organizuje školní psychologka se speciální psychologkou, s třídními učiteli a asistenty. Na vytváření příznivého klimatu tříd klade naše škola velký důraz. Na žádost třídních učitelů nebo z podnětů školského poradenského pracoviště nebo rodičů školní psychologka pracuje s třídami z 1. a 2. stupně i během celého roku. Její hlavní náplní jsou však individuální konzultace se žáky, které se více objevily po distanční výuce.

Škola se musela taktéž vyrovnat s příchodem ukrajinských dětí. Rodičům dětí s výchovnými nebo vzdělávacími problémy doporučujeme další odborníky z PPP, SVP, ... Zpětnou reakci máme jen částečně od rodičů a dětí.

Také spolupracujeme s odloučeným pracovištěm SVP, což je také přínosem pro řešení SPJ. Nejdříve odborníci z SVP byli ve městě jen 2x za týden. Potřeby dětí si vynutily jejich každodenní přítomnost ve městě.

Závažnější případy postupujeme soc. odboru MÚ, odtud nemáme zpětnou informaci, neboť ta není daná zákonem. Spolupráce s policií je na dobré úrovni. S lékaři škola dle legislativy nemůže v současnosti spolupracovat.

Od roku 2016 pracuje ve městě Místní akční plán vzdělávání (MAP), který má vytvářet různé aktivity ke zvyšování kvality vzdělávání na Frenštátsku. V rámci MAPu se pravidelně 2x do roka setkávají metodici prevence a výchovní poradci s různými odborníky a konzultují různé SPJ ze škol. Vzhledem ke složitosti řešení některých SPJ je toto cesta správným směrem.

Rodiče jsou informováni o dění ve škole a výskytu SPJ třídními učiteli. Mohou se obrátit na pracovníky ŠPP.

2. Informace od učitelů

(Jak hodnotí kolegové situaci v obl. SPJ na škole? Na jaké jevy by se měla škola zaměřit? S čím mají pedagogové největší problémy? Co by tř. učitelé potřebovali k tomu, aby se jim lépe řešily SPJ v třídních kolektivech? ... Jakým způsobem byly informace získány – např. dotazník, diskuse, ...)

Výskyt sociálně-patologických jevů								
šk. rok	neomluvené hodiny	alkohol	Kouření(el. cigarety)	ostatní drogy	agresivita vůči žákům nebo uč.	krádeže	kyberšikana	snížený stupeň chování
	hod / žáků	žáků / příp.	žáků / příp.	žáků / příp.	žáků / příp.	žáků / příp.	žáků / příp.	2 / 3
2019/20	327	- / -	- / -	- / -	10 / 3	- / -	- / -	0 / 0
2020/21	823/65	- / -	- / -	- / -	- / -	- / -	- / -	2 / 1
2021/22	264	4 / 1	4 / 2	1 / 1	6 / 5	1 / 2	- / -	6 / 2
2022/23	384	- / -	13 / 6	1 / 1	6 / 7	3 / 2	1 / 1	3 / 1

SPJ: Ve školním roce 2019/20 jsme opakovaně řešili neomluvenou absenci, porušování školního řádu s několika žáky a jejich rodiči. Tři případy neomluvené absence jsme postoupili OSPODu. Také jsme ve škole řešili podezření na domácí násilí. Podnět k přešetření jsme taktéž předali na OSPOD. Školské poradenské pracoviště řešilo špatné vztahy ve třídě a sebepoškození.

V roce 2020/21 škola nejvíce řešila záškoláctví, s tím spojenou neomluvenou absenci, podezření na skryté záškoláctví a útoky z domova. Čtyři případy jsme předali na OSPOD. Opět jsme se v součinnosti se školní psychologkou zabírali sebepoškozením. V tomto školním roce vzrostl počet dětí, které zanedbávaly školní povinnosti.

Ve školním roce 2021/22 jsme řešili opět záškoláctví, skryté záškoláctví, neomluvenou absenci, žáky s psychickým onemocněním, neplnění školních povinností, konflikty s učiteli, sebepoškození a podezření na výskyt marihuany u jednoho žáka. Opakovaně jsme kvůli třem žákům podávali podněty na OSPOD a přestupkovou komisi. Hlásili jsme jeden případ krádeže mobilu na Policii ČR. Ve škole vzrostl počet případů, kdy žáci kouřili elektronickou cigaretu. Na školním výletě žáci 9. ročníku pili alkohol. Řešili jsme i neoprávněný tisk a distribuci poukázek na zmrzlinu.

V roce 2022/23 se vyskytly tyto SPJ: opakovaná nekázeň ve vyučování, neomluvená absence, špatná pracovní morálka, skryté záškoláctví, sebepoškození, stalking osobně i přes sociální sítě, podezření na drogy ve škole u jedné žákyně, ničení školního majetku. Škola řešila 3 případy krádeže mobilu, 2 případy byly předány Policii ČR. Objevily se opakované případy kouření elektronických cigaret. Ohledně dvou žáků škola podávala opakovaně podněty na OSPOD a přestupkovou komisi.

Pedagogové hodnotí situaci ve škole pozitivně díky vzájemné spolupráci učitelů, třídních učitelů, školského poradenského pracoviště a vedení školy. Učitelé také oceňují zapojení školní psychologky, která se stala pevnou součástí pedagogického sboru. Vzhledem k výskytu SPJ nejen

u žáků II. stupně, ale i na I. stupni by se pedagogové měli stále vzdělávat a seznamovat s postupy při řešení těchto jevů a s právními podklady a metodickými doporučeními pro tuto práci. Informace byly získány diskusí s ostatními kolegy na poradách.

3. Informace od rodičů

(Jak hodnotí situaci v obl. SPJ na škole? Co dělá podle nich největší starosti jejich dětem – žákům školy? Na jaké jevy by se měla škola podle nich zaměřit? Jakým způsobem byly informace od rodičů získány – např. dotazník, diskuse v rámci třídních schůzek, ...)

Rodiče hodnotí školu vzhledem k výskytu SPJ kladně. Informace od rodičů získáváme na třídních schůzkách, osobním kontaktem.

4. Informace od žáků

(Jaká je situace v obl. výskytu SPJ na škole z pohledu žáků? Jak hodnotí sociální klima školy a své třídy? Co by potřebovali k větší spokojenosti ve škole? Jakými způsoby byly tyto informace získány - např. dotazník, dotazník na sociální klima, diskuse v rámci třídnických hodin, ...)

Informace také získáváme prostřednictvím třídnických hodin a chvílek, aktuálně pomocí emailů nebo schránky důvěry. Dalším zdrojem informací je osobní kontakt žáků se ŠMP, výchovnou poradkyní nebo školní psycholožkou. Důvěra je budována mezi žáky, třídními učiteli i ostatními učiteli. Sociální klima v jednotlivých třídách zjišťujeme pomocí dotazníků školní psycholožky nebo se obracíme na další odborníky (např. okresní metodik prevence - OMPA PhDr. P. Letý).

5. Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech

(S jakými SPJ byl největší problém, jaké jsou prognózy do budoucnosti, co se MPP osvědčilo a co se neosvědčilo – vyhodnocení provedených aktivit, zvážit v čem dál pokračovat a co naopak efektivní není, ...)

Vyskytly se tyto SPJ: neomluvená absence, skryté záškoláctví, užití elektronických cigaret, špatná pracovní morálka, nekázeň a útoky na žáky i učitele i z důvodu psychického onemocnění dětí, výskyt omamných a psychotropních látek.

Osvědčila se důslednost ze strany třídního učitele a spolupráce s kolegy. Při podezření výskytu omamných a psychotropních látek ve třídách se nám osvědčilo poskytnutí informací všem rodičům daných tříd. Při podezření na skryté záškoláctví se osvědčila spolupráce s rodiči a je nutná spolupráce všech učitelů pedagogického sboru. Bohužel již se přímo nemůžeme obracet na lékaře, což si myslím by byl rychlý krok k nápravě. V současné době musíme požádat OSPOD o spolupráci. Jako každý rok jsme řešili **nekázeň ve výuce, špatnou pracovní morálku, neomluvenou absenci** ve škole. Ve škole se také začaly objevovat **elektronické cigarety**. Zde je důležitá spolupráce s rodiči. Ale určitě je potřeba tuto problematiku řešit i v širším kontextu, v rámci města. K tomuto se nabízí setkání metodiků prevence v rámci MAP. Toto jsou SPJ, které se budou ve škole objevovat stále. V závažných případech se osvědčila taktéž spolupráce se Střediskem výchovné péče v Novém Jičíně, Policií ČR a OSPODem.

Důraz klademe na jednotný postup ped. sboru, podávání informací rodičům za přítomnosti jejich dítěte (včetně seznámení s důsledky a možnostmi řešení – práce s odborníky). Při nejbližší poradě je s konkrétním případem seznámen celý pedagogický sbor. Dále se osvědčilo s fakty a důsledky seznámit žáky i rodiče dané třídy, kde se objevil SPJ. Třídní učitelé pracují s třídou v rámci třídnických hodin nebo chvílek, na daný jev reagují i učitelé výchovy ke zdraví a občanské výchovy.

Rodičům žáků taktéž doporučujeme vyhledat odborníky, obvykle tuto možnost nevyužijí, pokud ano, nemáme zpětnou vazbu, jen kusé informace.

V rámci primární prevence probíhají ve třídách besedy na různá témata, např. nebezpečí internetu, vztahy ve třídě, kyberšikana, trestní odpovědnost. Tyto besedy vedou různí odborníci: školní psycholožka, okresní metodik prevence, kurátorka OSPODu, policista, právník. Tyto aktivity se osvědčily a budeme v nich i nadále pokračovat. Přínosem je v této oblasti školní psycholožka, která může se žáky a jejich rodiči spolupracovat individuálně a poskytnout kontakty na další odborníky z oboru psychologie a psychiatrie.

B. STANOVENÉ CÍLE ŠPS

1. Dlouhodobé cíle vyplývající ze vstupních informací

(Seřadit si dlouhodobé cíle podle priorit školy, které by měly být dány jejich závažností, na základě zmapování viz část A. Zmapování situace v oblasti SPJ pro vytyčení cílů ŠPS. Např. 1. snížit výskyt násilí mezi žáky a zvýšit bezpečnost žáků ve škole, 2.... Stanovených cílů by mělo být dosaženo do konce platnosti této školní preventivní strategie např. do r. 2013)

Dlouhodobým cílem ŠPS je ovlivnit jednání a chování žáků ve smyslu podpory jejich zdraví, pozitivně ovlivňovat mezilidské vztahy ve škole a již v zárodku eliminovat případné negativní jevy.

Prevence soc. patologických jevů je zaměřena na aktivity v těchto oblastech:

1. záškoláctví
2. šikana, vandalismus a jiné formy násilného chování
3. kouření, drogová závislost, alkoholismus,
4. kriminalita a delikvence
5. poruchy příjmu potravy

Ač se v naší škole některé SPJ vyskytly minimálně, je třeba se zaměřit i na aktivity v dalších oblastech:

6. prevence netolismu (virtuální drogy) a patologického hráčství (gambling)
7. rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:
 - domácího násilí,
 - týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
 - ohrožování mravní výchovy mládeže
8. závislost na politickém a náboženském extremismu

2. Střednědobé cíle vyplývající z dlouhodobých cílů

(Střednědobých cílů by mělo být dosaženo během několika let a měly by vést k dosažení stanovených dlouhodobých cílů. Např. 1. Podporování vzájemné spolupráce a pozitivní komunikace mezi dětmi. Ty by měly zahrnovat cíle pro jednotlivé skupiny osob ve škole či v jejím okolí, např. a) Pedagogové - Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence školního násilí – šikana, vedení třídnické hodiny, práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel – žák, b) Rodiče - Prohlubovat spolupráci s rodiči v oblasti sociálně patologických jevů,... c) spolupráce s okolím školy – domluvení se na konkrétní spolupráci s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí v řešení případů, kdy agresori a jejich rodiče nechtějí problém řešit, spolupráce s policií... d) Žáci - Spolupráce s organizacemi a sdruženími v oblasti prevence agresivního chování - prožitkové programy ve kterých pokračují učitelé,...)

- a) Dále zkvalitňovat systém prevence v naší škole.
- b) Vzdělávat učitele v práci se třídou, vedení třídnických hodin, komunikaci s žáky.
- c) V rámci prevence SPJ nabídnout rodičům besedy s odborníky.
- d) Rozvíjet spolupráci se školními metodiky prevence a výchovnými poradci ostatních škol v našem městě a s odborníky, kteří se podílejí na řešení SPJ.

3. Krátkodobé cíle vyplývající ze střednědobých cílů

(Krátkodobé cíle by měly být konkrétními kroky k realizaci vytyčených střednědobých cílů. Měly by se opět týkat jednotlivých skupin osob ve škole či v jejím okolí, např. a) Pedagogové - Založení a pravidelná činnost preventivního týmu, Vypracování a podání projektu na podporu aktivit v oblasti SPJ na KÚ MSK - kurs zaměřený na vedení třídnických hodin, na řešení vzniklých problémů šikanování, komunikaci žák-učitel. b) Rodiče - Seznámení rodičů se situací - s násilným chováním žáků ve škole, zorganizování besedy o možnostech rozpoznání a řešení šikany např. ve spolupráci s PPP, poučení rodičů na třídních schůzkách, seznámení se způsoby řešení situace ve škole – hledat náměty řešení u rodičů. c) Spolupráce s okolím školy - Realizace setkání s pracovníky OSPOD, policie, ... d) Žáci - Založení dětského parlamentu - zeptat se žáků co by školní násilí pomohlo snížit, zapojení žáků do akcí školy, ... Stanovené krátkodobé cíle jsou obsahem Minimálního preventivního programu na daný školní rok.)

Tyto cíle vycházejí z dlouhodobých cílů:

- a) sledování omluvené a neomluvené absence
- b) zkvalitnit spolupráci školského poradenského pracoviště a učitelů při výskytu SPJ
- c) další vzdělávání učitelů v oblasti SPJ
- d) spolupracovat s nově vzniklým Žákovským parlamentem na budování lepších vztahů mezi žáky, mezi žáky a učiteli, zapojovat je do aktivit školy.

Datum: 8. 1. 2024

Jméno a podpis ředitele školy: RNDr. Zdeňka Murasová

Jméno a podpis školního metodika prevence: Mgr. Jana Bartošová